

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
090/22	Formannskapet	PS	12.10.2022
094/22	Heradsstyret	PS	19.10.2022

Saksbehandlar	ArkivsakID
Wenche-Mari Bliksås	22/3074

Straumsparepolitikk

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen set i gang ulike tiltak med formål om å redusere forbruket av straum for å få eit meir berekraftig forbruk med omsyn til miljø, energikrisa og økonomi.

Formannskapet - 090/22

FS - behandling:

AVRØYSTING:

Samrådstes vedteke

FS - vedtak:

Rådmannen set i gang ulike tiltak med formål om å redusere forbruket av straum for å få eit meir berekraftig forbruk med omsyn til miljø, energikrisa og økonomi.

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Fleire og fleire kommunar innfører no tiltak for å redusere forbruk av straum, og rådmannen meiner Osterøy kommune må ha eit auka fokus på dette framover.

Ulike einingar i administrasjonen har fleire forslag til relativt enkle tiltak som vil redusere forbruket av straum. Rådmannen ønskjer ei politisk forankring av at det vert eit større fokus på slike tiltak framover. Mange av tiltaka vil vere haldningsskapande tiltak med mål om ei straumsparingskultur i Osterøy kommune.

Bakgrunn

Grunna høge straumprisar, energikrise og at kommunen ønskjer å redusere forbruk av straum ser rådmannen det som naudsynt å få eit auka fokus på korleis me kan redusere forbruket av straum, altså innføre ein straumsparepolitikk.

Framover vil rådmannen kartlegge korleis bruken av dei kommunale bygga og drifta er, og kva tiltak som kan settast i verk for å redusere forbruket.

Med dagens høge straumprisar kan ein reduksjon i forbruket gje store økonomiske gevinstar. Ein straumsparepolitikk vil vere særleg viktig i tider der prisen på straum er høg, men også i periodar der prisen ikkje er høg. Fokuset på eit berekraftig forbruk må verte høgare når me ser kor sårbar verdssamfunnet er når mangel på energi vert aktuelt.

Rådhuset vart sertifisert som Miljøfyrtårn 19.september i år som hovudkontor i Osterøy kommune. No ventar me berre på diplomet, slik at me kan ha ei formell markering. Som ein del av sertifiseringskriteria skal mellom anna straumforbruket i alle dei kommunale bygg registrerast manuelt. På denne måten vil me få eit eigarforhold til straumforbruket og kunne sjå når forbruket er høgast, kva det skuldast og kva tiltak me kan gjere for å redusere forbruket.

Under økonomiseminaret for heradsstyret 21.september kom arbeidsgruppene med forslag til tiltak som kan redusere utgiftene til kommunen. Nokre av desse tiltaka vart skildra som generelle ENØK-tiltak. (ENØK er ei forkorting av energiøkonomisering, eit samleomgrep for å betre utnyttinga av energi.) Nokre konkrete tiltak som kom frå arbeidsgruppene var mellom anna solceller, vassboren varme, fjernvarme, la einingane betale straumen sin sjølv framfor å ta alt på samfunnsutvikling og skape engasjement i einingane på å spare energi (t.d. konkurransar mellom einingar).

Andre døme på tiltak som rådmannen kan vurdere å innføre:

- Redusere innetemperaturen i kommunale bygg innanfor Arbeidstilsynets anbefalingar jf. Veiledning om Klima og luftkvalitet på arbeidsplassen.
- La brukarane av dei kommunale bygg kontere straumrekningane slik at dei får innsyn i det konkrete forbruket og at dei får meir innsikt i økonomirapporten.
- Informasjonstiltak for auke medvit kring straumforbruk og for å skape ei haldningsendring, t.d. kle deg for årstida, slå av omnar i helger og feriar, m.m.
- Få varmepumper i bygg der det er eldre og därlege oppvarmingskjelder.
- Innføre skriftlege rutinar for kva som er makstempatur i bygg, korleis lufte slik ein unngår varmetap m.m.
- Byte ut stråleomnar med varmepumpe
- Byte ut lampar i Osterøyhallen frå lysstoffrøyr til LED-lampar.
- Fokusere på vedlikehald og oppgradering av varmeanlegg, noko som kan hindre energitap over tid.
- Redusere bruk av varmt vatn, t.d. redusere førehandsinnstilte temperaturar.

På nokre av dei kommunale bygg er det sentralt driftssystem (SD-anlegget), noko som gjer at me kan justere straumeffekten i bygg. Til dømes ordnar systemet slik at ein omn på eit kontor/klasserom vert slått av i 5 min, medan eit anna rom vert varma opp. Dette gjer at effekten og belastinga på nettet vert redusert. Innetemperaturen er også enkel å justere via SD-anlegget.

Det er pågående arbeid på Osterøytunet der me ser på moglegheit for bergvarme som oppvarmingskjelde. Her er det pågående prosess med å hente inn pristilbod på dette arbeidet. Det er også pågående arbeid for å erstatte eldre lampar på pasientromma med LED-lampar. Investeringa på dei 66 lampene er 161 700 kr (eks mva) og ei kalkyle viser at investeringa vert nesten tent inn att på eitt år med ein straumpris på 3 kr. Ved å bytte ut til LED er rekna til å gje ein reduksjon i energiforbruket på 86,5%. (Ei anna positiv effekt med å byte ut frå lysrøyr til LED er at LED ikkje treng vedlikehald på lik line med lysrøylampar, og vaktmeistrane kan då nytte tida til andre viktige saker).

I gymsalen på Fotlandsvåg skule vert gamle stråleomnar byta ut med varmepumper, noko som har ein stor gevinst i straumforbruk. Dette er også gjort på Valestrand og Haus skule.

Framover ønskjer rådmannen å sjå til andre kommunar etter tips for tiltak dei har innført for å redusere forbruk av straum. I tillegg vil rådmannen kartlegge kor me kan setje inn treffsikre tiltak i drifta vår. Det er pr i dag ikkje kartlagt kva innsparinga ei reduksjon i innetemperatur vil ha. Dette vil kome fram når me startar med tiltaka.

Vurdering

Folkehelse

Å justere innetemperaturen kan verke inn på trivsel, og difor vil tiltaka verte følgt opp med dei tilsette slik at tiltaka kan justerast undervegs.

Miljø

Å redusere forbruk av straum er eit positivt tiltak for miljøet på kort og lang sikt. Meir energieffektivisering vil redusere den aukande etterspurnaden etter energi, og eit mindre forbruk av energi vil redusere behovet for å bygge ut nye kraftverk.

Økonomi

Osterøy kommune er sårbar når det gjeld auke i straumprisane. Ein større medvit kring bruken av straum i organisasjonen vil vonleg sjåast igjen på straumrekninga. Enkle tiltak vil kunne få gode økonomiske gevinstar. Utrekningar som Bergen kommune har gjort viser at ved å redusere temperaturen med 1 grad vil gje ein sparing i energiforbruk på 5%. Denne utrekninga kan truleg overførast til Osterøy kommune.

Det er sett av 2 millionar i ENØK-tiltak årleg fram til 2025, og rådmannen må nytte desse midlane på investeringar som gjev gode innsparingar i energiforbruket i åra som kjem.

Konklusjon

Rådmannen er motivert til å setje i verk tiltak som kan redusere forbruk av straum, både av økonomiske grunnar men og med omsyn til miljø og energiknappheit i storsamfunnet elles.